ACCORDER OCH DISCORDER,

UNDER FÖRSÖK ATT STÄMMA MIN LYRA,

AF

EMIL. [Key.]

E. Lindblad.

LUND,
från Lundbergska Boktryckeriet,
1841.

'Får jag ej tala *så*, att det är mitt frivilliga, oberoende infall för ögonblicket, utan allt afseende på, om det *intar* eller *stöter* någon, hvilket sednare oftast torde ske, då kan jag icke tala ett ord".

RICHARD FURUMO.

Öppet bref till Herrar Recensenter.

"Honny soit qui mal y pense"!

Som jag aldrig förut haft den äran att *råka*, det vill säga: *råka ut för*, mina Herrar, får jag först och främst anhålla om ursäkt för min djerfhet att så här sans façon inleda vår bekantskap, hvilken jag dock hoppas skall fortfara till lifvets slut. Sedermera tager jag mig friheten att dedicera till Herrarne mina små "accorder och discorder" under hopp att som en ny Jason genom denna sötebröds-dedication, kunna erhålla af herrarne elogens gyllene skinn. Sedan nu början till brefvet blifvit gjord, ämnar jag, emedan det altid varit brukligt, söka utveckla mina bevekelsegrunder till titeln och orsakerna, hvarför detta lilla arbete skådat ljuset. Pro primo ville jag icke utsätta en hej-dundrande titel för att ej förverkliga den ofta citerade fabeln om berget, som födde en råtta, och dymedelst gifva lastarenom rum. Nej! Jag vågar icke likt Jean Paul utlofva: en tanke för hvarje ord, eller likt Sterne: en quickhet för hvarje rad, blott läsaren sjelf kan taga reda på den; åtminstone icke förr än jag hunnit författa min biographie uti lexicon öfver namnkunnige Svenske män. Jag ville derför hafva någonting blygsamt; ty modest har jag varit alltsedan min oblyga koltålders-dagar försvun-

nit. Jag ville hafva något, som kunde antyda blotta utkast, fragmenter af tanke och känsla — och sålunda uppkommo mina "accorder och discorder". Pro Secundo känner ingen bättre än jag, huru då och då några dissonancer insmyga sig uti det hela, huru ofta omogenheten framstår lik en skolpilt, klädd uti stubbjeckert, hvars armar tryta straxt nedom armbågen. Ingen känner djupare än jag, huru i alla afseenden små dessa fantasier äro. Men jag har altid vågat förmoda att det finnes åtminstone en och annan inskränktare menniska än jag sjelf. För honom kan det efterföljande måhända innehålla en om aldrig så liten lärdom — ja, törhända till och med för de stora Philosopher och klassiska lärdomsljus, hvilka härigenom få tillfälle att med Hegelianska glasögon på näsan reflectera öfver den unge tidens vilda bocksprång. Sålunda har jag, olikt författare i allmänhet, *endast för mensklighetens bästas skull* publicerat detta opusculum. Jag har nu redogjort för de bägge föresatta punkterna och vet egentligen icke mer att skrifva om. För tillfället känner jag inga nyheter alls, ty det är icke förr än fram på hösten, som tanternas juntor kring Kaffekannan taga sin början. Jag tager mig således friheten att innesluta mig uti herrarnes bevågenhet, i det jag tecknar mig mina herrars fruktande tjenare

EMIL.

Till min bok!

"I, fuge; sed poteras tutior esse domi".
MARTIALIS.

Och nu tager jag afsked af dig, du kära barn, min älskade bok, sedan jag gifvit dig min välsignelse och ännu en gång genomsett din garderob. Jag låter dig utgå bland verldens stormar och förförelser. Tag dig väl till vara, ty verlden är ond och här finnas critici, hvilka gå omkring såsom rytande lejon och söka hvem de uppsluka må. Kom altid ihåg, ehvart ditt öde skulle föra dig, på toiletter, uti bibliotek, och kryddbodar, det gamla kära hemmet i den högra chiffonierlådan, der du erhöll din uppfostran, och mins äfven den söndriga portföljen, uti hvilken du först såg dagen! Glöm icke heller din Mamma, jag menar Lyran — hon beder för dig — och förgät slutligen aldrig din gamle far, som altid skall följa dina steg med kärleksfulla blickar!

Balen.

"Nej, intet i Verden kan lignes ved et Bal
en Pige som danser hun virker i sit Kald"
HEIBERG.

Jag skyndade upp för de breda trapporna, lade kappa och galoscher uti tambouren, ordnade mitt hår framför en liten fickspegel och inträdde slutligen genom deux-battants-dörrarne. Hela rummet flödade af ljus; badade af detta kristallskimmer sutto damerna nästan orörliga kring väggarne, som bilder uti ett vaxkabinett. Ljudet af konversationen slog mig genast till mötes likt surrandet uti en bikupa. Efter att hafva gjort några slag kring rummet, drog jag mig till en aflägsen vinkel af detsamma, som ännu icke hunnit att besättas af damerna, för att ostördt få öfverlemna mig åt den kära betraktelsen. Den som påstår att damerna i allmänhet mera kritisera karlarne än sitt eget kön, förråder en stor okunnighet. Qvinnorna skåda altid de flesta felen hos sitt eget kön, liksom karlarne tvertom öfverse med sitt. Det första kommer af quinnans öfvervägande *fåfänga*, det sednare af mannens *egenkärlek*. Skåda! nu öppnas dörrarne! En korpulent och fryntlig Mamma inträder med en liten sylphidisk dotter vid sidan. Alla halsar sättas uti rörelse. Se hur ögonen spela! Hela den långa raden har fått lif. "Tante! Det var vackra blonder på hennes garnerning" hviskade en flicka till sin granne, en medelålders dame på öfverblifna magnachartan. "Åhja! Så der" — var svaret — "men se dock sådan eländig fåfänga! Se på den gamla, gifta matronan, hvars brillanta tid redan var förbi innan jag gjor-

de mitt inträde i verlden. Bevars! Hon kan icke vara nöjd med sådana hattar, som göras här i staden, utan skall hafva af Folkers på nyaste mode! Det är ändå bra förvändt, när de gifta fruarne vilja taga lofven af oss *flickor*"! En åter hviskade med ett hånleende "månn tro den der lilla näsperlans sevigné är af äkta stenar"? "Lika så visst som ni sjelf är en äkta — perla, min nådiga" ämnade jag svara, då en annan fängslade min uppmärksamhet. "Se! Hur kokett hon trippar"! Utropade nemligen sakta min granne, som var litet låghalt. "Det är verkligen aldeles fasligt"! Och hviftade för att svalka sin billiga harm med en alns-lång solfjeder, innan hon tilltalade de ankommande — "Ödmjukaste tjenarinna, ers Nåd! God afton, god afton, min söta Sophie! Nu som alltid lika söt och förtjusande!" &c. Dessa anmärkningar damer emellan äro med få variationer desamma på hvarje bal och uti hvarje stad, nota bene, der som finnas solfjedrar, blonder och hattar à la mode. Vi vilja derför gå framåt till nya bilder. Ändtligen spelar orchestern upp. Flickorna antaga nu sina mest förtjusande miner för att rigtigt inbjudande kunna le åt hvarje närmande kavaljer. Mammorna upptaga glasögon och lorgnetter, samt hviska ännu en sens moral i örat på döttrarne. Karlarne komma i rörelse, draga på sig högra handens handske, springa härs och tvärs, svettas, knuffas och bedja om förlåtelse. Slutligen har man då fått sig damer. Dansen börjar. En kavaljer går fram några steg liksom han skulle spatsera på hal-is, seende sig om på båda sidor efter de andre. Nu ha de öfrige hunnit att betänka sig och hela raden rusar åstad likt

en mängd lössläppta kalfvar. Psychologen har ett rikt fält för sitt studium på en bal. Det finnes få förhållanden, uti hvilka själen tydligare framträder. Till exempel, der se vi en som hoppar och anfäktar sig med armar och ben likt en slänggunga. Han måste vara framfusig och ignoble uti sina tänkesätt, eller också aldrig gått uti annan dansskola än voltigen öfver boddisken. Vi se en annan sagta och varligt, med händerna intill sidorne, marchera sin väg framåt — det är en phlegmaticus, som af misstag utbytt restaurationen mot danssalongen. Åter se vi en som begår ständiga fauter, far på sned och trasslar in fötterna — det måste säkert vara en lärd, en poet, eller en till sinnet blyg och vacklande stackare, och så vidare. Uti hvarje rörelse ligger en betydelse, som kan gifva tänkaren mycket att eftersinna. Måhända är för det gamla latinska ordspråket: nemo saltat sobrius, en långt djupare grund än man vanligen anar. Men vi vilja återvända till det täcka könet. Då vi nu åter lorgnettera detsamma, är det på sin plats att säga några ord om koketteriet; ty aldrig framstår det mera vetenskapligt än på en bal. Se på koketten, hur hon kråmar sig, lutar hufvudet på sned och med tillhjelp af stoppning liknar ett upp och nedvändt frågtecken — måhända ett frågtecken vid *dygden*? Hon suckar tungt och röjer vid detta djupa andetag likt en drömbild sin halft blottade, halft beslöjade barm. Har du stått på ett litet afstånd osedd och skådat alla dessa små sextondels- och trettiotvåendels-blickar, hvilka likt den sista Hohenstaufen äro öfverallt och ingenstädes? Det är hemskt, detta

slags koketteri, det är som du såge en engel med flädermössvingar. Men det finnes ännu ett annat slag af koketteri, hvilket alla flickor böra äga för att vara rätt älskvärda. Själen skall då vara som den spegelklara insjöviken, hvarpå ytan är lätt krusad, men uti hvars djup bor lugn. Denna skalkaktighet, denna naivité, denna lätthet, förenad med känslans djupa allvar, det är en englabild! En sådan flicka är en silfverpoppel, hvars blad på den öfre sidan bära hoppets milda, glädtiga färg, men hvars undre äga oskuldens hvita. Men låtom oss åter betrakta dansen! Den ilar framåt på tonernas vingar. Throner resas och störtas uti hjertats riken, bojor lossas och fästas, lågor tändas och dö, sinnena svindla och yra, lamporna slockna och ryka, dammet hvirflar och höljer, dansen ilar framåt. Allt är dunkelt, flickans kinder blekna, hennes gestalt blir liksom genomskinlig. Det hvilar öfver slutet af en bal en magisk, en österländskt sinnlig clair obscur. Dansen är på en gång det lifligaste och det tommaste, det mest blodlösa af alla nöjen. Det är vildhet, nästan vansinne, uti dessa hoppande och nickande, surrande och äflande grupper, men huru lätt, huru andigt! Dansen är nöjenas perlfragg. Dock, ändtligen voro reflexionerna slut och nu speltes äfven den sista dansen upp. — Jag tänkte derför med Tegnér:

"Jag nu ej vill stå här länger
mina bröder till förfång",

och bjöd derföre upp en dame samt började dansa. Måtte ingen Psycholog stått bredvid!

———

Hotelserna.

(efter Goethe.)

Så säll vid kullens blomsterfot
jag kysste Fanny der.
"Jag skriker högt" hon sad' med hot
"hur grufligt stygg du är".

Men jag nu ropte "ha! Jag vill
den krossa som oss stör"!
"Tyst ljufva vän" bad hon "var still
att ingen här dig hör"!

———

Nyårsaftonen.

> "O! so ist's immer! So zündet das Schicksal das Theater unserer kleinen Lustspiele an und den schön gemalten Vorhang der Zukunft! So windet sich die Schlange der Ewigkeit um uns und unsere Freuden und zerdrückt, wie die Königsschlange, durch ihre Ringe was sie nicht vergiftet!"
>
> JEAN PAUL.

Huru pilsnabbt svinner icke ett år! Då vi skåda tillbaka och försöka att samla det tillhopa, famna vi ett intet. O! Det är hemskt och förfärligt att, när själen lågar för allt det stora, det gudomliga uti lifvet — att, när hjertat klappar med hastigare slag vid ärans och ryktets lockande toner, inträda uti sin själs innersta kammare och eftersinna, huru obetydligt ett årsmått är uti tiden, huru hastigt en menniskas hela lifstid förrinner, så verksam och ingripande uti verldshändelserna den än må hafva varit, och slutligen huru secundlik hela universi ålder framstår mot evigheten! Evigheten, hvilket omätligt bottenlöst haf, öfver hvars rullande vågor Guds ande sprider sin glans! Huru skall icke då tiden från alltets skapelse till dess slut blott synas såsom en enda liten vattendroppe hvaruti de olika åldrarne röra sig likt infusionsdjur! Nej! Det menskliga sträfvandet är intet — och likväl huru skönt är det icke för stora Konungssnillen att minnas och beundras af en sörjande och häpen efterverld! Huru upplyftande att kunna liksom bära sitt tidehvarf på si-

na vingar och flyga med det uppåt! Men dertill måste man vara stor och god. — O! Ingen af dessa egenskaper finnas uti min själ. *Stor* kan jag icke vara, men den som ändå vore *god!* Jag skulle icke *då* sörja; ty, om än min själ icke höjde sig öfver lunderna likt ekens lummiga krona, uti hvilken himmelens foglar kunde bygga sitt bo — och mot hvilken lifvets suckar uti stormen bröto sig, den kunde ändå blifva som den lilla blomman, hvilken sprider ett rent doft, om än på föga afstånd ikring sig. Jag skulle icke då hafva lefvat aldeles förgäfves, och, när skördens lia kom, skulle dödens engel vänligt resa den brutna stängeln och omsätta den uti en annan rikare jord. Men jag är icke god, aldrig har jag känt detta djupare än *nu*, då jag står på gränsen emellan det gamla och nya året. Skall jag väl erfara detsamma, då jag står vid skiljestenen mellan lif och död? O! Jag känner väl att min själ är ett chaos, men när skall en Gud *allsmäktig* sväfva deröfver och säga "varde ljus"! Och ändå med tviflets skarpa gamklo uti mitt bröst ville jag hvila under den vänliga, tysta gräs-torfvan, djupt derunder, att icke vinden med sitt fridlösa, oroliga språk kunde höras dit ned. Snart ljuder det magiska tolfslaget, hör! Snart inträder ett nytt ungdomsfriskt år; vi kunna icke trifvas rätt väl tillsammans, vi äro så olika. Men tiden går likväl framåt, ila då! Jag följer sakta vaggad på din våg, ty du brusar framåt och en gång skall du väl hinna stranden och blifva spegel, hvaruti himmelens stjernor blicka ned!

Röfvaren.

En herre, om jag ej mins galet
med bön att dansa fria valet,
för Henriette sig presentera lät.

"Beate! Mitt ja det gör mig ånger"
hon sad', "se hvilka polisonger,
han är en rigtig röfvare, ett bête!"

Beate nu hördes hviska sakta:
"åh prat! du endast bör dig akta,
att ej ditt hjerta dock han röfva må!"

Då Henriette: "mig gud bevara!
Han måtte väl anständig vara;
ty *här* ju alla menniskor se på!

På sitt sätt, men icke på sitt vis.

"Conte morale, ou point du tout moral, som man behagar".

KEXÉL.

Allting här i verlden har två sidor från det högsta till det lägsta. På sitt sätt är det präktigt att vara Kung; ty man får då föra *stat* hela sin lefnad *framåt*; men icke på sitt vis är det dock präktigt; ty han måste då föra *staten framåt* och detta sednare är ganska kinkigt. På sitt sätt huru treflig och täck ser icke en flickas *natthufva* ut, ofta gjord af det finaste *flor*; — men icke på sitt vis är den dock täck; ty jag påminner mig då altid min sista *florshufva*. På sitt sätt älskar jag ganska mycket ett muntert *skämt*; — men icke på sitt vis tycker jag dock om det, emedan det oftast händer att detsamma är *skämdt*. På sitt sätt huru lycklig är icke en Nationens *fullmäktig* vid riksdagarne: hans skinn är fredadt för björnaklor; men icke på sitt vis är han dock lycklig; ty som han sällan är *fullt mäktig* sitt kall drunknar han merendels uti trycksvärtans Lethe. På sitt sätt huru angenämt är det icke att hafva ett rymligt *brandförsäkradt* hus och hem i staden och på landet; men icke på sitt vis är det angenämt; ty det inre af hemmet är sällan *brandförsäkradt*. Och så vidare, så är det med allting här i verlden ända ned till mig sjelf. På sitt sätt huru roligt är det icke för mig att få så här *hvissla* och *smågnola* mina accorder för allmänheten; men icke på sitt vis; ty huru förtretligt vore det icke om de blefvo *uthvisslade* inför densamma!

Bas Reliefs.

"Devant la postérité, tout homme et toute chose s'absout par la grandeur".

Victor Hugo.

Läsare blicka omkring dig! Du är uti den stora brusande nöjenas Charybdis, uti reservoiren för alla menniskosnillets resultater, för dess glanspunkter och bizarrerier, der dygden ohörd mördas, eller nödens klagoskri förtona, der — ja, der allt är sammanhopadt till ett stort bål, hvarifrån röken hvirflar utöfver verlden — du är uti Paris. Vidare vandra fram med mig på en af förstaden St. Antoins mörkaste och smutsigaste gator, stanna framför ett dystert, nedsvärtadt hus, gå tre trappor upp, klappa på hvilken dörr du vill och stig in! Der satt omkring år 1788 en man vid pass 39 år, framför ett med tidningar och papper öfverhöljdt skrifbord. Det bleka, mera markerade och intressanta, än intagande ansigtet syntes lätt drapperadt af väldigt stridande passioners åskmoln. Ögonen skjöto blixtrar in uti den af hustaken trångt begränsade azurblå rymden, bitterhet spelade kring munnens fina drag, pennan, hvilken han höll i handen, kastade han med vild häftighet ifrån sig och sammantryckte krampaktigt det halfskrifna papperet, som låg framför honom. Uti känslornas öfvermått sprang han upp och mätte med hastiga steg kammarens trånga gränsor. Plötsligt kastade han sig med mörka blickar på en soffa, talande allt häftigare: "O! Det är

hårdt att vara så bunden, att lik en Ixion vara fästad vid tidens murkna, gingliga hjul. Ära! Rygte! Ha, klingande ord! förhånande djeflar! Viljen J locka mig med edra hesperiska frukter? Har icke redan mitt namn tonat öfver Frankrike, och ändå har jag af tyranniets våld blifvit släpad från fängelse till fängelse? Äfven nu är jag ju knappast fri; hvarje steg är bevakadt — nästa ögonblick kan ju medföra ett lettres de cachets, genom hvilket jag får mögla uti Bastillens fängelser, tills döden, mera mild än menniskor, gör ett slut på mitt lif. Ära! Rygte! Hvad ären J utan magt? Blott tomma fantômer! — Sjelf har jag stått på samhällets höjder; men, för det jag icke ville petrificera mig uti den Bourbonska magtens gamla statsskick, för det jag vågade lyfta själens örnvingar mot solljuset af en ny tid och en ny samhällsordning, skulle jag förkastas och förtrampas — men vänta, den uti stoftet nedkastade kan ju ännu stickas lik ormen —! Vänta, J statens väldige! J Frankrikes adel, till hvilka jag sjelft genom födslen tillhörer, jag vill icke utplåna er från tidens tafla; men jag vill krossa och förödmjuka er. Jag skall styra den nya tidens gnistrande stjernhjul öfver edra kroppar, men sedan vill jag resa er upp och lik en Sesostris spänna er för min triumfvagn! O! Hvad drömmer jag! Det är förbi — det var blott en ljuf villa! Lugna dig! Icke blir du den store, den firade, icke den afundade, den väldige, — var lugn, lugn! — Ja, jag är lugn, liksom orkanen för ett ögonblick stannar sin lustiga lek. Men ack! Det var en tid, då jag trodde att äfven jag skulle kunna bana mig väg till

magt och höjd, att med snillets blixtrar kunna sönderkrossa de skiljemurar, som stodo mellan mig och spetsen af ärans parnass! Att kunna trampa på mina fienders krökande halsar och på autodafeen af deras styckade kroppar stå sjelf som en Phoenix inför blickarne af en verld!" — Vid det han så talade hördes ett plötsligt buller; dörren till rummet upprycktes häftigt, och en karl af handtverksklassen inträdde, samt utropade, tagande honom i famn under den djupaste enthusiasm: "Store man! Nu randas den dag, som skall skåda Frankrike fritt och då dess tyranner skola sönderkrossas. Ni är i dag vald till representant för det tredje ståndet. Kom ned till mina bröder! De äro här för att betyga er sin obegränsade beundran och tillgifvenhet." Vår hjelte blickade ut. En svart folkmassa böljade hela gatan framåt under höga rop. Nu skyndade han utför trapporne, hviskande för sig sjelf med ett triumferande leende: "La revolution de Françe fera le tour de l'Europe"! *) Nedkommen på gatan, helsades han af den församlade menigheten: "Vive Mirabeau le Citoyen!"

*) Mirabeaus bekanta yttrande.

Hembygden.

Från hembygdens ljufliga dalar
en helsning mig sångfoglen för,
Om oskuld och glädje han talar
och hjertat så underbart rör.

"Kom åter, kom åter", han säger,
"till fridens och skönhetens bo,
der minnenas lustgård du äger,
der vaggas din ande till ro.

Se lundernas alfer! De sväfva
med vestan, så vänlig och öm,
de skola tillsammans dig väfva
din barndoms elysiska dröm.

Och grönklädda skogarne blicka
så högsint och kraftigt kring sig,
i vinden dess hufvuden nicka
"välkommen, välkommen" till dig.

Och sammetsdivaner, så lena,
på böljande ängarne stå,
och dofter, så milda och rena,
uppstiga mot himmelens blå.

Se blomman, den hulda, *der* hvilar
i ungdomens friskaste vår,
och fjäriln på vingarne ilar,
hos henne som riddare står.

Hör vindarnes chörer besjunga,
med tonernas eldiga brand,
det eviga vårlif, det unga,
som spirar i hembygdens land!

Der väldiga bergen sig lyfta
och tanken med dem ofvan skyn;
Se ned! Uti mörknande klyfta
står afgrundens gapande bryn.

Hur aftonens rosor ses skruda
Kupolen på fjellarnes torn,
och vallflickans sång höres ljuda
i samklang med jägarens horn!"

Från hembygdens ljufliga dalar
en helsning mig sångfoglen för.
Om oskuld och glädje han talar
och hjertat så underbart rör.

Nattbesöket.

(efter Rückert.)

Vid midnatts-lampans sken uti min kammar
helt plötsligt såg jag Fanny stå.
Jag tänkte: morgonrodnan re'n visst flammar,
och lampan tänkte äfven så;
ty henne dörrens drag nu släckte,
som Fanny vid sin ankomst väckte.

Den gröna färgen.

"När hvar tar sin,
så tar jag min"......

Nej! Tacka vill jag den gröna färgen — den är mycket bättre än både gult, svart och hvitt. Om den kan man icke göra några speglosor, såsom t. ex.: "blå näsa i rödt fält". — Nej! ännu en gång länge lefve den gröna färgen! Se bara på allas vår goda mormor jorden! Är icke grönt hennes lieblings-färg? Och beställer hon icke hvarje år, så gammal hon än är, hos sin hofskräddare våren en grön sammetsklädning, som blott har några små agrementer utaf andra färgor? — Grönt måste således vara vår älsklingsfärg, om vi vilja lefva enligt naturens föreskrifter. Sedermera vill jag äfven säga tvänne saker i förtroende för dig, hederspascha, min uppmärksamme läsare! — Ser du, för det första, kommer kanhända den gröna färgen i en framtid att vara ett preservativ för alla knutpiskor hin sidan hafvet; ty, ehuru de sjelfve stundom måla grönt, hafva de dock en aversion för all beröring med den gröna färgen, enligt det gamla ordspråket, att man är rädd om sitt eget skinn. Sedermera, då jag icke vågar att sträcka mina pretentioner så högt som till benämningen "kalenderpoet", utan är rätt modest, så kan jag gerna säga dig, att till ordet grön finnes just några förträffliga rim, såsom skön och bön; deremot gul — usch! Der ligger närmast ordet ful — röd rimmar med snöd &c. och detta är en huf-

vudsak för oss stackars små poeter. Hvilken stor vinst är det icke att slippa gräfva och leta allt för djupt uti poesiens kjortelsäckar efter rim till att bygga det subtila korthuset, som uti tidningsspråk kallas "en ledig versbyggnad!" — Slutligen, är ju grönt äfven det älskliga hoppets färg? Och hoppet är ju ofta besjunget såsom vida skönare, än det ernådda målet! Jag är en ung man, en student, en lösdrifvare, skulle icke *jag* hoppas! Jo! Jag tror och hoppas fullt och fast att äfven jag skall se alla mina luftslott, förtyngda af verkligheten, helt vackert sänka sig uti deras fulla glans ned till jorden, — och att jag skall finna en vacker och trogen drottning att residera der; hvilket sista hopp dock är mitt ifrigaste. Att de fleste äkta män några månader efter brölloppet lägga sig till alfvarsamma och svarta kläder, hvilka sednare enligt regel skola vara sorgens sinnebilder, det rör mig icke; ty det är ju ett gammalt axiom, att ingen är nöjd med sin lott? — Derför lefve den gröna färgen! —

Förbannelse.

(efter Victor Hugo.)

Ed Altro disse: ma non l'hoa mente.
DANTE.

Må, ännu yngling, krökt och svag han ila
på gränslöst sandhaf och i solen hvila,
som endast eld på hjessan strör!
Må han, likt mördarn uti nattens timma,
än fly, än lyssna; ty i mörkrets dimma
han sakta steg bakom sig hör!

Må på glacierer, liksom knifvar hvässta,
han falla, rulla kring och endast fästa
vid afgrundsbrädden naglarne!
Må för en annan han på gatan tagas,
trotts sina verop hän till galgen dragas
och smärtsamt korsfäst der sig se!

Må han med svartblå tunga der få hänga,
och döden under hånfullt löje blänga
uppå dess stela, usla kropp!
Till lik förvandlad, må han känslan bruka,
hur dödens käftar tugga om och sluka
blott bit för bit af honom opp!

Må han ett lif, som knappt kan dölja döden,
der föra, sköljd af regnets strida flöden
och bränd af hvarje plåga stor!
Må hvarje natt ur dvalan honom väcka,
och må han fradgas, vrida sig och sträcka
marterad utaf foglars klor!

Om sättet att skrifva stycken.

Sedan en af våra störste författare skrifvit "om sättet att sluta stycken", vore det mer än förmätet att vilja göra detsamma. Jag vill derför blott säga några af mina egna tankar vid diktandet af mina små fantasi-foster, — allt herrar Reçencenter till uppbyggelse och fromma. Ett stycke bör aldrig uttänjas och poleras öfver hvad ideens utveckling nätt och jemt kan fordra. Man bör aldrig tro att förtjensten ligger uti extensiteten, uti den grandieusa volymen. En vän tillfrågade mig i det han visade ett arbete, hvars idé var fullständigt, ehuru kort utvecklad: "Tycker du ej att jag borde göra det vidlyftigare?" Jag svarade: det *behöfver* ej någon ytterrock. En aldeles naken idé liksom en naken menniska — fy! Hur kan man tala så plumpt! men omhöljd af ett halft blottande, halft täckande drapperi? Det är skönt. Deremot å andra sidan, en idé uti vargskinnspäls, bevars derifrån! Derför när jag nätt och jemt utvecklat, hvad jag tänker och känner, så slutar jag alltid, liksom jag nu gör med detta lilla stycket.

Naturmålningar.

I hela naturen en saga förtäljs
Om oändlig glädje och smärta:
Försänk i dess flod allt hvaraf du qväljs,
Statt upp, föryngrad till hjerta;
Och sedan ditt öde, — ehvad och må ske, —
Som örnen ser solen, i anletet se!

ATTERBOM.

1.

Åskan.

När blixten med kraft genomskär de svarta molnen, är icke himlen vacker! Hvarföre då rädas? Det är uselt! — Åskans himmelska dån, hvad är det annat än pukslagen uti englarnes symphonier! Och blixten sen, är han icke herrlig — är han icke reflexionen uti ethern af guds vredgade ögonkast ned på en syndig jord! När det så dånar och hviner, samt molnmassorna hänga likt tunga svarta sidendrapperier med eldröda fransar, och jorden darrar och skälfver liksom uti frossbrytningar — den som *då* hade vingar!

2.

Aftonen.

Jag ville nu försöka att måla aftonens stilla behag. O! men dertill skulle jag vara ett barn, oskuldsfull som

det! Sakta vaggas lundernas kronor af och an för zephirernas lätta vingslag och uti dess smaragdgröna löfverk uppstämma sångfoglarne, djurverldens prester, sina mildt klingande aftonhymner åt den store onämnbare. Insjöns glittrande småböljor hafva laggt sig att slumra vid den vänliga stranden. Uti det milda, balsamiska doftet, som uppstiger i rymderna, hviska blommorna sitt tysta språk. Ljuden af det sorlande, äflande menniskoslägtet bortdör så småningom. Allt är så stilla lugnt. Himlahvalfvet ligger utbredt som en stor herrlig Jesugloria. O! Ofta har jag stått uti dalens låga famn vid solnedgången, då dess öga glindrar så trånadsmatt, så längtansfullt, med blicken fästad vid det förgyllda korset på den landtliga sockenkyrkans hvitskimrande torn. Huru har icke då den längtan med magt gripit in uti min själ: den som derifrån finge svinga sig in uti detta saliga ljushaf och så af dess belysning omböljas, att jag liksom renare kunde träda in för Guds lambs thron! O! Gud! Gif att min lefnads afton måtte blifva såsom aftonhimlen, då den klar är!

Inpromptu till Charlotte.

(på hennes födelsedag.)

Uti din födelse, O! Ljufva!
på skönt naturen blottad blef,
men fick från gud, i själens dufva,
sitt helga sköna mästarbref.

Önskningarne.

Först önskar som fjäriln jag svinga
bland flickor och göra mitt val;
från morgon till qväll sen betinga
små kyssar i tusende tal.

Som Croesus jag rik ville vara,
att göra rouillançe i vårt land;
på slanten jag ej skulle spara,
men hjelpa min nästa ibland.

Jag Heidelbergs tunna vill äga,
af drufvornas tårar helt full;
jag vännerna då skulle pläga
hvar afton och dricka mig lull.

Fick Orphei lyra sen glimma
högt ljudande uti min hand,
jag slapp då att bråka och rimma;
den saken hin håle uppfann.

Jag skulle då dricka och sjunga
samt kyssa min flicka, tills, våt
af vin, jag med lallande tunga
fick bedja bror Charon om båt.

Kokettens lof.

"Dieu! quel essaim de jeunes filles
passe et repasse sous mes yeux"!
BERENGER.

Jag ville nu högtidligt besjunga en kokett, men känner min förmåga, ty värr, vara allt för ringa. Jag måste derför taga min tillflygt till prosaiska triviala liknelser, att i någon mån kunna behandla mitt ämne. Jag kan nemligen aldrig taga min penna i hand utan att dervid påminna mig en kokett — likheten dem emellan är aldeles frappant. Jag formerar hvarje dag min penna sådan jag vill hafva den; — modet gör ständigt nya förändringar på kokettens utseende. Min penna skrifver hvarjehanda krumlurer på papperet, tills det blir alldeles fullkluttradt; — koketten sammaledes uti så många hjertan hon kommer öfver. Fanen på pennan går icke långt ned, utan lemnar en stor del af densamma bar; — koketten brukar utringade klädningar med samma följd. I min penna är själen uttagen; likså är den hos koketten. Slutligen då min penna blir gammal, bortkastas den; — likså koketten. Således, O! Min penna! När du nu besjungit en kokett, borde du äfven för likhetens skull af en kokett besjungas tillbaka.

Skönhetens lof.

Eine Tugend genüget dem Weib: sie ist da, sie erscheinet
Lieblich dem Herzen, dem Aug' lieblich enscheine sie stets!

SCHILLER.

Huru ofta hafva icke poeterna liknat en sannt skön qvinna vid en törnros! Denna liknelse är vacker och träffande. Skåda t. ex. törnrosens rundade, purpurfärgade blad och säg om icke qvinnans kinder äga samma silkeslenhet, samma rosenfärg, liksom öfverdragen med ett fint hvitt flor! Då natten kommer med sina skuggor, tillsluter rosen sina blad; så tillsluter ock den sanna qvinnan sin själs blad, när lasten med med sitt mörker omger henne. Med sina taggar sårar törnrosen den djerfve, som vågar bryta hennes stängel; med dygdens törnen värjer sig den sanna qvinnan, då förförelsen vill bryta den friska skönheten. Huru lika och sköna äro ej de båda, rosens dagg och qvinnans tårar! Slutligen när höstens vinge kringflägtar kyla och frost — äro törnrosen och den sannt sköna qvinnan deruti lika, att bägge, ehuru vissnade, sprida omkring sig ett ljuft balsamdoft.

Lyckan.

Min vän! Min sats på hjertat lägg,
ty den är värd i minnet skärpas:
att lyckan endast är ett ägg,
som fodrar konsten blott att — värpas.

Källan.

Så barnsligt ljuft ditt anlet' är
O! Våg! Med silfverbarm!
Och himlen i ditt öga ler
så ren! Så kärleksvarm!

Af dig min flicka är en bild,
dess blick hur glad och öm!
Och hennes själ så ljus och mild,
som edens morgondröm.

I dig, du väna källa blå
hon ofta speglar sig.
O! Att i hennes hjerta så
jag klart fick skåda mig!

Hvarjehanda.

"När en med eftertänkande och åthyggio vill begrunda huru vi lefvom här i verlden, vet jag intet, om man skall hafva större fog med Heraclito deröfver att gråta eller med Democrito att le deråt".

STJERNHJELM.

Liksom för den närsynte, då han beväpnar sitt öga med lorgnetten, föremålen blifva betydligt mindre men tydligare, likså blifva, genom den så kallade menniskokännedomen, bilderna uti lifvets stora tafla mindre än de verkligen äro, men de sålunda sammanträngda föremålens konturer framstå i samma mån klarare.

Ingen Svensk författare har af sina beundrare så blifvit firad, men också ingen så allmänt och bittert tadlad som Almquist; ingen hvars minsta fel så häftigt blifvit angripne. Nå väl — han äger fel — stora fel. Vattenfallet, som med jättekraft störtar ut öfver fjällets brant, bildar ju en fugtig ohelsosam dimma! Huru dunkel och grå är den icke! Men ställ dig att du ser solens strålar genombryta densamma, hvilken regnbåge blir den icke då!

Inga äro i samfundslifvet så lätt ledda och missledda som Skalderna, såsom t. ex. en Bürger, en Lidner m. fl. Detta är helt naturligt. Vi hafva alla sett, huru en

sommardag de upphettade ångorna bölja öfver fälten och huru synkretsen dunklas af så kallad solrök. Det är värmen som verkar detta.

Regnet som faller uti spridda men stora droppar fördrages ju lätt utaf oss, då det jemna, om än aldrig så fina, duggregnet är odrägligt? På samma sätt då stora olyckor blott drabba individer, de behjertas icke, men utspädda på alla besvärjas de högtidligt.

Det finnes ingen gräns mellan godt och ondt. Man kan icke bestämdt säga, hvar det ena börjar eller det andra slutar.

För ingen äro kunskaper så nödige som för diktaren — ty utan kunskaper skall hans själ blifva såsom den sydländska blomman "Dionea Muscipula"; dess alltför känsliga blad skola sammanrulla sig, då diktens fjäril satt sig att vagga derpå, och förqväfva honom.

En blott och bart gentil verldsman liknar en väl angleserad häst.

Det skulle i sanning stå bra illa till med verlden om inga narrar funnos till! Utan vindflöjlar eller vimplar skulle man väl precist kunna säga huru vinden blåser?

Uti musiken höra vi susningen af skönhetsengelns vingar.

Det finnes ingenting dummare än att fråga, då man vill veta någons ålder: hvad år är ni född? Ack! Man vore kanhända äldre än sjelfva Methusalem i fall han stege upp och gjorde en sådan fråga!

Huru förunderlig är icke ödets lek! Den sannaste tecknaren af Gustaf den tredjes karakter var hans egen ansigtsbildning.

Det gifves tvänne slag af sann glädje, nemligen den liljehvita och den rosenröda. Den liljehvita glädjen är en zeraph, född utaf tiden och sorgen. Den rosenröda åter är en Aphrodite, vaggad på ungdomens haf.

Hvilka dårar äro icke de som söka sin *salighet* uti magt och höghet! Det är som om man ville stiga upp på en kulle för att kunna närmare beskåda himlahvalfvet.

Hvarje verkligt stor man är sitt tidehvarfs grafvård, hvarpå kommande sekler läsa ett momento mori.

INNEHÅLL.

Öppet bref till Herrar Recensenter . . . sid. 3.
Till min bok . . . . 5.
Balen . . . . 6.
Hotelserna . . . . 10.
Nyårsaftonen . . . . 11.
Röfvaren . . . . 13.
På sitt sätt, men icke på sitt vis . . . . . . 14.
Bas-Reliefs . . . . 15.
Hembygden . . . . 18.
Nattbesöket . . . . 20.
Den gröna färgen . . . . 21.
Förbannelse . . . . 23.
Om sättet att skrifva stycken . . . . 24.
Naturmålningar . . . . 25.
Inpromptu till Charlotte . . . . 27.
Önskningarna . . . . 28.
Kokettens lof . . . . 29.
Skönhetens lof . . . . 30.
Lyckan . . . . 31.
Källan . . . . 32.
Hvarjehanda . . . . 33.

Rättelser.

Sid. 14 rad. 8 står *han* läs: *man.*
„ 15 „ 9 „ *eller* läs: *der.*
„ 16 „ 8 „ *lettres de cachets* läs: *lettre de cachet.*

